

Artiști buni, spectacol trist

Așteptat cu nerăbdare și copilărească curiozitate de către toți iubitorii genului, în egală măsură de la mic la mare, mai ales acum în preajma Crăciunului - el fiind un balet de sezon - "Spărgătorul de nuci" al lui Ceaiikovski și-a deschis la ONB seria "premierelor" din 10, 11, și 14 noiembrie, sâmbătă seara cu o sală arhiplină și o atmosferă de sărbătoare. Îl mai văzusem de zeci de ori până acum la Opere și Teatre de aici și din lume, susținute de companii mai mult sau mai puțin celebre, în diferite variante coregrafice, mai mult sau mai puțin inspirate și cu ecou interpretativ mai mult sau mai puțin reverberant.

De aceea, de fiecare dată când merg să-l revăd, în afara muzicii lui Ceaiikovski, cu înconfundabila sa mantie sonoră: monumentalitate, sensibilitate, bucurie, plâns, durere, surâs, chiar haz uneori, cu viorile lui unice în literatura muzicii universale, de care sunt iremediabil atrasă și a basmului lui Hoffmann versiunea Alexandre Dumas, sunt motivată de ceva punctual: un solist, o scenografie, un ansamblu, o regie sau o nouă viziune coregrafică. Acum, acel ceva a fost un spectacol întreg, în regia și coregrafia lui Oleg Danovski, pe care l-am văzut cu ani buni în urmă și care, în pofida faptului că nu se numără printre operele sale de referință, mi-a rămas viu în memorie prin magicul ce-i definea stilul patriarhal înconfundabil: rigoarea academică, eleganța și vaporosul mister care prin împletire, dădeau fiori. De-abia așteptam această întâlnire. Dar, spre dezamăgirea mea, nu a fost să fie.

Pentru că, în locul lui am văzut un balet eliptic de tot ceea ce îndrăgisem atunci de mult: - liniile geometrice de o perfecțiune aproape mistică a ansamblului de balet; - pomul de Crăciun prin care Clara/ Mașa, trecea la propriu, nu doar la figurat, din copilărie la adolescența din vis; - rafinamentul gestic (mai ales în Dansul florilor); - spectaculoasele *foutte*-uri din *Grand pas de deux*-ul (actul II); - plasticele dansuri de caracter - CU CHARACTER! - și mai ales, atmosferă...

De fapt, acum am văzut într-o adaptare regizorală

nouă a lui Oleg Danovski jr. după spectacolul pus în scenă în 1984 de tatăl său, un balet fără sare, fără piper, un balet în care nu am simțit nici povestea lui Dumas, nici unde a fost Petipa... un balet anost în care cu greu am găsit câteva elemente, bucățele, momente, părțile, reușite, insuficiente însă pentru a umple golul lăsat de lipsa VRAJEI "maestrului". Dar, ce să-i faci? Asta nu se moștenește. De aceea, la doar trei zile de la "eveniment" - căci este evident faptul că asta s-a dorit a fi, doar că s-a jucat pe o carte necâștigătoare - trebuie să fac un efort ca să mi le amintesc corect și într-o ordine decentă: Orchestra simfonică a ONB, omogenă, expresivă și cu un sunet generos sub bagheta dirijorului Iurie Florea; Dansul arab în care Adina Manda și Egoitz Segura au instalat prin tehnica și expresivitatea lor emoțională acea atmosferă orientală, atât de greu evocabilă; Dansul chinez cu ingeniosul vocabular dansant, frumos subliniat de Remi Tomioka și Federico Ginetti; talmăcirea partiturii Prințului, personificat cu profesionalism și șarm de Ovidiu Iancu Matei, probabil singurul artist din tot spectacolul care a fost sigur pe el și netulburat de cine știe ce-i deranja pe ceilalți colegi; Cristina Dijmaru în Zâna dulciurilor - care s-a remarcat mai mult prin dezinvoltă drăgălășenie decât prin evoluția destul de nesigură (lucru total neobișnuit la ea) din care a omis, voit sau nevoit, asta nu știu, exact punctul culminant al discursului, respectiv *foutte*-urile; Prizele, ca de obicei spectaculoase și costumele (Andreea Coch) frumos colorate și asortate cu basmul în sine. Dar, cum spuneam, mult prea puțin pentru a umple golul lăsat de lipsa vrajei care altădată lumina scena. În rest, am mai văzut o Clară (Ada Gonzales) insipidă, un Drosselmeyer (Michele Tirapelle) arătos, dar fad, câteva partituri și interpretări seci sau stinghere, un ansamblu dezorientat, mai ales în actul II; niște decoruri pe care le-am și uitat, și o regie despre care chiar nu am nimic de spus.

Păcat. Păcat de artiștii primei noastre scene lirice, balerini și balerine. Meritau o premieră care să le scoată în evidență valoarea cu întregul lor potențial artistico-emoțional și astfel să strălucească într-o montare de anvergură, nu să facă figurație într-una tristă ca cea prezentă.

Doina MOGA

În țară

Vocile Concursului „Paul Constantinescu”

Ca în fiecare an în prag de iarnă, la Ploiești s-a organizat Concursul național de creație și interpretare "Paul Constantinescu", avându-l ca neobosit promotor pe venerabilul profesor Alexandru Bădulescu. A fost o ediție fructuoasă, ultima înaintea frumoasei sărbătoriri jubiliare care urmează în 2019, când va avea loc cea de-a 25-a confruntare muzicală a tinerilor elevi și studenți ce poartă numele valorosului compozitor ploieștean. Cu atât mai regretabil faptul că Ministerul Culturii nu a sprijinit financiar, nici de această dată, acordarea premiilor. Au pus însă umărul Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România, ca și revista noastră (care a acordat o colecție de reviste internaționale de operă câștigătoare secțiunii Studenți).

Mă voi referi în continuare la secțiunea Canto, unul dintre cele 5 departamente ale concursului, alături de Pian, Vioară, Violoncel și Compoziție. A fost o ediție cu multe voci frumoase, cu tineri bine pregătiți, cu foarte puține rateuri, dovadă și procentajul mare de accedere în etapa finală, ca și numărul mare de premianți (inclusiv o divizare nemaiîntâlnită în acest concurs, a premiilor principale).

Iată pentru început palmaresul la secțiunea Elevi:

Marele Premiu pentru voci feminine a revenit mezzosopramei Emilia Denisa Tudorache, clasa XI.

Marele Premiu pentru voci bărbătești a revenit basului Constantin Horia Radu, clasa X.

Premiul I, ex-aequo, a fost adjudecat de mezzosoprana Corina-Amalia Sofronescu, clasa XI, și de soprana Andreea Cristina Vlaicu, clasa XI

Premiul II a fost câștigat de mezzosoprana Daria-Ana Toader, clasa IX.

Premiul III a revenit sopranei Denisa Iamandi, clasa X.
Celelalte distincții acordate în concurs:

- Premiul pentru interpretarea unei piese de Paul Constantinescu, oferit de UCMR: soprana Mara Poștea, clasa X
- Mențiuni: soprana Mara Poștea, clasa X, și soprana Alexandra-Gabriela Dumitrache, clasa IX

La secțiunea Studenți palmaresul a fost chiar mai bogat, astfel încât până la urmă niciunul dintre finaliști nu a plecat acasă cu mâna goală.

Marele Premiu pentru voci feminine a revenit mezzosopranei Cristina Andrada Tureanu, AMGD Cluj-Napoca, Master anul II.

Marele Premiu pentru voci bărbătești a revenit tenorului Andrei Nicolae Petre, UNMB, anul IV.

Premiul I, ex-aequo, a fost adjudecat de baritonul Mihai Alexandru Raicea, UNMB, anul II, și de mezzosoprana Emanuela Sălăjan, UNMB, doctorat

Premiul II, ex-aequo, a fost câștigat de mezzosoprana Antonia-Francesca Iacob, AMGD Cluj-Napoca, anul III, de soprana Ștefania Mădălina Radu, UNMB, Master anul II, și de baritonul Cristian Mircea Ruja, UNMB, Master anul I.

Premiul III, ex-aequo, a revenit baritonului Jonnathan Christian Alexandru, UNMB, Master anul I, basului Șerban

Emilia Denisa Tudorache,
Constantin Horia Radu

Ioan Dinu, Universitatea din Oradea, anul IV, și mezzosopranei Lăcrămioara Carmen Rostaș, AMGD Cluj-Napoca, anul III.

Iată și celelalte distincții acordate în concurs:

- Premiul pentru interpretarea unei piese de Paul Constantinescu, oferit de UCMR: soprana Ștefania Mădălina Radu

- Premiul Revistei "Actualitatea Muzicală": mezzosoprana Cristina Andrada Tureanu

- Premiul Fundației "Mihail Jora": baritonul Mihai Alexandru Raicea

Andrei Nicolae Petre,
Cristina Andrada Tureanu

Juriul a fost alcătuit, la fel ca și anul trecut, din prof. asociat dr. Silvia Voinea – președinte, prof. univ. dr. Mihai Cosma și conf. univ. dr. Cristina Șoreanu.

Participarea a fost destul de diversă, cei 27 de concurenți acoperind întreg spectrul vocal și venind din mai multe zone ale țării: București, Ploiești, Cluj-Napoca, Oradea etc. Vom prezenta într-un material separat și rezultatele de la celelalte secțiuni, după desfășurarea celei de

vioară, amânată cu o săptămână la această ediție, din cauza programului încărcat al membrilor juriului.

C. Mihai

Dan Bălan

Născut în preajma Crăciunului, muzicianul Dan Bălan a fost sortit să apară, din prima zi, ca un dar pregătit pentru sărbătorile "Nașterii Domnului", primit cu bucurie de părinții săi. Cartea vieții, scrisă de cei care l-au iubit, a avut, încă din primul capitol, înscris cu destinul "vocației", al căutărilor, descoperirilor fără odihnă de-a lungul anilor ce aveau să vină. Există, spre lectură, o conversație publicată de curând în "Revista Muzica", în chiar anul aniversar al vârstei de 65 de ani. Cuprinsul interviului adună numeroase informații, opinii, proiecte, amintiri din care fiecare cititor poate păstra sau imagina o impresie. Mai mult, cunoașterea lui Dan Bălan păstrează zestrea începutului de viață pe care îl caracterizează vocația, ce i-a asigurat pe părinții săi că există o soartă a fiului lor, vegheată, ca în basme, de zânele dornice să le împlinească așteptările. Care a fost primul răspuns?: MUZICA!!!

Cei doi, care l-au primit cândva în dar, l-au format, educat ca o adevărată familie de muzicieni. Liniștea și pacea le-a părăsit căminul. Fie că era Mama, încercând cu sfaturi armonioase ale mișcărilor dansului, fie că era Tatăl interesat de ordinea existențială a formelor sonore și interpretării, relațiile sociale, totul a fost un orizont deschis al viitorului.

Probabil, pe cel dornic să afle cum a fost de-a lungul anilor viața lui Dan Bălan și citește paginile biografice, pentru a căuta treptele urcate de la o zi la alta, ce l-au condus în diverse orizonturi, lectura îl determină să rămână uimit de multitudinea ocaziilor de afirmare, chiar după o simplă enumerare. "Vocația" îl îndrumă cu certitudine spre creație. Simpla descriere a începuturilor indică studiul și încercările care l-au învecinat cu sfaturile măștrilor – Myriam Marbe, Tiberiu Olah -; apoi neliniștea vieții și contactelor muzicale i-a deschis calea dirijatului de ansamblu orchestral, vocal, și în continuare dorința de a construi spectacole cu mișcare, melodii improvizate și sunete, culori, forme, umbre, desene. Timpul care s-a adunat de la sine i-a descoperit cu bucurie lumea fericită a copiilor, regulile învățăturilor pentru a face ceva bun și frumos. Impresionantul edificiu al Universității de Artă Teatrală și Cinematografică "I.L.Caragiale" a avut praguri și intrări vecine cu Uniunea Compozitorilor (secția Didactică), fiecare în parte cu alte legi și adevăruri. Între toate, poate preferențial, apare arta muzicală și locul ei în societate, producția îmbinată cu colegii de breaslă, sprijinul construcției epice.

Este dificil de cuprins ceea ce poate fi numit "universul" care, cu timpul, îl înconjoară pe Dan Bălan. Cu cine lucrează, cu cine se înțelege, care îi este prieten, ce merită de la alții și ce dăruiește tuturor... Povestirea despre prietenul nostru sărbătorit acum, ne reamintește un gând al lui Enescu despre viața care trece, înconjurată de amintirile ce sunt, acum, nu numai ale lui dar și ale noastre: "

"A fost lung, desigur, acest drum. Cât de scurt mi s-a părut!"

Grigore CONSTANTINESCU